

Jeg vil ha en president som setter faget først

Bedre rammevilkår for terapi oppnås ved å komme med faglige argumenter, vise til gode resultater og danne konstruktive relasjoner, ikke ved å bruke utestemme.

TEKST

Ingvild Stjernen Tisløv

PUBLISERT 27. september 2019

EMNER **Presidentkamp**

Ingvild Stjernen Tisløv

Norsk psykologforening risikerer å settes på sidelinja om strategien er å gjøre det ubehagelig for menn med makt. På dette tidspunktet i kampen for presidentvervet er jeg sikker på at både Håkon Skard og Andreas Høstmælingen vil jobbe for å bedre forholdene i spesialisthelsetjenesten. Skillet mellom kandidatene synes å være hvilken strategi de går for. Skard vil legge større press på foretakene og benytter fagforeningsretorikk i sine utspill,. Høstmælingen ønsker en kvalitetsplattform for å styrke den faglige argumentasjonen i møte med beslutningstakere.

Erfaringer fra stillingen min som byråkrat, kvalitetssikrer og implementeringsstøtte gjør at jeg har mest tro på det siste. Som potensiell delegat til landsmøtet vil jeg at medlemmene er klar over hvorfor jeg går på tvers av eget lokallagsstyre sin nominasjon og støtter Høstmælingens kandidatur.

«Som potensiell delegat til landsmøtet vil jeg at medlemmene er klar over hvorfor jeg går på tvers av nominasjonen til mitt eget lokallagsstyre og støtter Høstmælingens kandidatur»

Både Høstmælingen og Skard har nevnt MST (Multisystemisk terapi) som eksempel på hvordan enkelte metoder har klart å skape rammevilkår som fremmer evidensbasert praksis. Høstmælingen påpeker at terapeutene aksepterer å strekke seg langt utover vanlige arbeidsbetingelser for å sikre behandling med tilgjengelighet 24/7. Skard trekker frem at gode lønns- og arbeidsvilkår sikrer rekruttering og stabilitet i teamene. Begge deler stemmer, og er gjensidig avhengig av hverandre for at modellen skal fungere. Vi trenger folk som er villig til å gi det som skal til. Folk som kan møte klienter på ugunstige tider, og som svarer telefonen selv om det betyr å sette sin egen familie på vent. Og vi trenger lønn som kompenserer for dette.

Lytt til fagmiljøene

Når presidentkandidatene nå ønsker å være tydeligere på hvilken strategi de vil bruke for å endre rammebetingelsene i psykisk helsevern, vil jeg oppfordre dem til å lytte nøye til erfaringen og forskningen på implementering som ligger til grunn for det MST og andre sterke fagmiljøer som blant annet FACT, BET og OCD-teamene har oppnådd. En viktig faktor er å evaluere egen praksis, og kunne vise til resultater på mer enn en arena. Implementering er et eget fag, og må gjennomføres ved både top-down og bottom-up-prosesser. Første skritt på veien er et sterkt teorigrunnlag som støttes av empiriske data. Vi må vite hva vi vil folk skal gjøre og hvorfor, og vi må vise til resultater som gir mening.

Det kan handle om utfall av terapi, eller om økonomiske innsparinger. Kan vi både vise til positive resultater og at vår modell er billigere enn alternativet, er vi kommet et godt stykke på vei. Å oppnå en slik konsensus blant psykologer er krevende. Det vil innebære både felles forståelse av hva som er positive utfall (er det symptomlette, aksept, bedre relasjoner, livskvalitet eller innsikt) og hvordan dette skal måles. Skal klienten spørres, skal terapeuten ha defineringsmakt, eller kanskje de pårørende?

Og da har vi ikke engang berørt minefeltet: Hvilken teoretisk tilnærming går vi for? Det er jo ikke slik at man bare må velge én – men man bør i det minste enes om det er noen metoder som egner seg bedre til enkelte lidelser. Eller om det kanskje handler mer om terapeutens ferdigheter og mindre om metodologisk overlegenhet.

Gode relasjoner avgjørende

Snart 10 år i MST har lært meg at også faglige og økonomiske argumenter er viktige. Men du risikerer at alt slettes med et pennestrøk dersom du mangler tett samarbeid med de instansene som skal drifte modellen. Grunnleggende handler det om å skape gode relasjoner – møtes, se og anerkjenne hverandres behov og mandat, og forhandle frem en konkret og tydelig plattform for fagutøvelse.

- Hva må til for at våre terapeuter skal gjøre det forskning og empiri sier fungerer?
- Kan vi få til det innenfor de økonomiske rammene dere har å forholde dere til?

Samarbeidet mellom arbeidsgiver og faglig premissleverandør må være gjensidig forpliktende, og hvis arbeidsgiver avviker fra avtalen må man raskt på banen og sjekke ut hva som foregår. Et kjent scenario er eiere som ønsker større gjennomstrømming og flere behandlinger per psykolog. Dersom Bufetat i en gitt region hadde presset på for at MST-terapeutene skulle utvide fra 4-5 til 10 familier for å nå flere med behov for hjelp, ville det vært vår jobb å skissere følgene dette har for kvaliteten på behandlingen, og at det er i strid med implementeringsbetingelsene. Det kunne handlet om å vise hvordan slik praksis vil slå tilbake i form av dårligere resultater og flere flyttinger til institusjon som er dyrere enn hjemmebasert behandling.

Det er svært vanskelig å påpeke slike (for dedikerte fagfolk innlysende) konsekvenser for arbeidsgivere med budsjettforpliktelser uten å ha en god relasjon preget av tillit og gjensidig interesse. Kunsten er å vite hva man kan fire på og hva som må stå hogd i stein. Og hvordan formidle dette budskapet på en måte som får mottakeren til å være enig. Om vi skal klare å snu utviklingen i psykisk helsevern er vi nødt til å overbevise om at det lønner seg å ha færre behandlinger og rapporteringskrav, flere og bedre veiledningstimer og tid til oppsøkende virksomhet. Om vi er enige om det, da.

Klok navigering

For å drive påvirkningsarbeid på dette nivået, må man navigere klokt, og ha fokus på hva man kan tilføre fremfor hva man har krav på. Lobbyvirksomhet er å skape engasjement og tillit, for så å bli lyttet til i neste omgang. Det betyr ikke at medlemmene eller foretakstillitsvalgte skal sitte stille i båten, men at det er ulike roller og virkemidler som må tilpasses stilling og kontekst. En kommende president må forstå forskjellen, og ha ferdighetene som kreves for godt påvirkningsarbeid. Jeg mener at Norsk psykologforening skal fortsette å markere seg som en faglig premissleverandør, og gjennom dette synliggjøre hvordan evidensbasert praksis henger sammen med organisering, arbeidsforhold og ressurser. For meg gir det mening å starte med en felles faglig kvalitetsplattform slik Høstmælingen skisserer. For å jobbe for god implementering uten å være enig med seg selv, er en oppgave jeg ikke unner noen.

TEKST

Ingvild Stjernen Tisløv, Spesialist i samfunns- og allmennpsykologi

